

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margittai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilatkozatai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Költségtétel árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetők még elfogadtatnak:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bácsban: Schalek H., Dukas M., Oppalik A., Daube G. L. és társaság és Herndl. Brűben: Stern M.

Nyittdár petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÓPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztú önégegyelő szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Gáspárich-emlék felállításának ünnepe.

Az eszme tetet öltött! Ott áll Perlak városának a piacán a diszes márvány emlékoszlop!

Egy szegény, muraközi horvát szülőktől származott egyszerű szerzetes emlékének obeliszket állítottak saját hazafias földjei azért, mert a magyar haza szabadságáért mártírhalált szenvedett.

Egy csáktornyai lelkes asztaltársaság kezdeményezésére s annak, valamint a perlaki bizottságnak buzgólkodása folytán a magyar nyelvű értelmiségben kívül horvát aju iskolásgyermekek, lakodalmas nép, egyszerű szántó-vető emberek, szülő földüktől távol lakó muraköziek, ismerősök, jóbarátok, küldötték filléreiket a gyűjtőbizottsághoz, hogy segítségére legyenek a hazafias ügynek.

S erre a tényre dobban meg hangosabban a magyar szív, ebben találjuk mi az obeliszkek a leghatalmasabb erejét, ebben azt a varázst, mely minket muraközi magyarságot további munkára serkent, további teendőkre hevít.

Nem kért a bizottság ezreket a néptől, csak filléreket, s e fillérek többet érnek a haza oltárán, mint a szegény gazdagoknak minden vagyona. A muraközi nép fillérei igaz tanuiejeli annak, hogy a Dráva és a Mura mentén lakó népben magyar szív dobog; ezekben az összegyűlt fillérekben tengernyi érzelem és igaz hazaszeretet rejlik; igaz gyöngyök ezek a haza oltárán!

Egy szegény szerzetes megvetette földi nyugalma megvetette az életet azért, hogy a haza iránti szeretben előtűnik, Muraköziek előtt mind örökkön égő fátyla gyanánt világítson! Ne kutassátok tehát élettörténete részleteit! Hát nem elég nektek az, hogy a hazáért halt meg?! Ne merészlejtétek fürkészni az Isenség létét, ne a szív rejtelmét, ne a hazaszeretet édes titkát! Higyjétek, s a hit boldogítani fog benneteket! Gáspárich hitt a haza jövőjében, s e hit boldoggá tette őt a halálban; mi is hiszünk Gáspárich tetteinek nemes és szent czéljaiban, s e hit boldogít bennünket az ő emlékkövének felállításában. Gáspárichnak ellenségei előtt egyetlen nagy bűne volt, hogy véghetetlenül szerette a magyar hazát s előtűnik nincs nagyobb érdeme, mint hogy magyar hazájáért meghalt. Ez nem lehet bár: ez csak erény lehet s mi nem tisztellünk mást Gáspárichban, mint a magyar hazaszeretet eszméjének muraközi mintaképét.

Három szent eszme vezérli az igazi magyar embert életében: az Isten, a Ki-

rály és a Haza iránti tisztelet és szeretet. Ez a háromegyszeres szeretet vezet bennünket is lelkileg Gáspárich emlékkövéhez. A Mindenek Alkotója iránti imádás és örök szeretet, a ki szívünket és elménket a hazaszeretetre teremtette, a felkent magyar király iránt való feltétlen hűség érzete, a ki jogainknak és szabadságunknak a legelső védelmezője és mindnyájunk legjobb ura és atyja, s drága jó magyar hazánknak a szeretete, mely minket ápol, nevel, eltart s mely majdan hantjával eltakar.

Vándor! — Ha majdan ezen, a muraközi nép és közönség hazafias érzete által állított és megszentelt emlékkő előtt megállasz, gyuljon fel a te kebledben is a hazaszeretet lángja, mely érzet bátorítson téged küzdelemben, legyen szomjúságod eloltója, éhséged csillapítója, fáradtságod enyhítője s vezérlő csillagod utaidon!

S mi Muraköziek, ha e megszentelt helyhez zarándokolunk, merítsünk erőt és kitartást a magyar haza iránti kötelességeink teljesítésében, hogy megvalósuljon Gáspárich boldog emlékü hazánkfia és földink amaz utolsó kívánsága és reménye:

„Éljen a haza! — És a haza élni fog!”

Gáspárits Márk emlékezete.

Ha az, ki a test és lélek nyugalma, erejét, lelkét és mindenét a hazának szentelte; ki a haza boldogságáért küzdött szóval, tettel és fegyverrel; ki bármily pillanatban kész volt hazájáért száz halált szenvedni, az meghozta áldozatát a hazának: úgy Gáspárich Márk, a hazának sokáig feleledett mártírja, tisztesen adó szót mindenből; mert nemcsak a test és lélek nyugalma, boldogsága és mindenét, mivel e földön birt. vagy birhatott volna, hanem Isten legdrágább hagyományát, életét is áldozatul nyújtá a hazáért.

Gáspárich, a barát, hazafi volt, olyan hazafi, ki megérdemli, hogy az utódok hallhatatlanná tegyék nevét abban a hazában, melyhez való szeretetét vérevel pecsételte meg.

Más világ, más idők voltak akkor.

Hogy a magyar nemzet sok százados fényes napja lealkonyodott, a szolgaság átkos sötétégében egymás után hulltak alá a magyarok fényes csillagai. Ilyen csillag volt Gáspárich is; kisebb ugyan a nagyoknál, de fényes abban a körben, mely ő neki: jutott.

Bár napunk újra felvirradt azóta és fényes arca, áldó kezével, boldogságot áraszt fiai halékába, de gyakran az emlékezet gyászos fellege vonul el fölöttünk.

Ragyogjon az a nap még sokáig fényesen, had tünjenek tova ama bántó érzelmek és hadd áldja a magyar a legigazabb királyt.

1893. márczius 31 én, Csáktornyan, az ugynevezett »Vasasztal« társaság körében pendült meg az az eszme, hogy Gáspárich Márknak, Muraköz vértanujának dráva egyházi szülőházát emléktáblával jelöljék meg. Az eszme megpendült azon év június 7 én gyűlést tartván, bizottsággá alakultak és adakozásra szólították fel Muraköz közönségét, miben szintén maguk járván legelő.

Az eszme élénk viszhangra kelt és gyorsan bejárta egész Muraközt. Sőt az első felhívásra nagyobb összeg gyűlt egybe, mint a mennyibe az emléktábla került volna. Uj eszme vetetett tehát fel, hogy ne csak emléktáblát készíttessenek, de emlékoszloppal jelöljék ama helyet is, hol a vértanu hazája érdekében először fellépett.

Ez a hely a perlaki templom előtt levő tér volt.

Folytatták tehát a gyűjtést az időközben Perlakon alakult másik szoborbizottsággal és a szükséges összeg a meghatározott időre összegyűlt.

Az emlékoszlop ruskitterai márványból készült. 3 méter magas, gulaalakú. Homlokzatán babér és cserkorszoru közt keresztbe fektetve a vértanu szimbolikus keresztje és kardja van kifaragva; alul pedig a következő felirat van a négy oldalra elosztva:

„Gáspárich Márk szent Ferencz-rendi szerzetesnek. 1810—1863. — A magyar szabadság muraközi vértanujának. — Muraköz közönsége. — Éljen ... és élni fog a haza!”

Az emlékoszlopot Tersztenyák Bódog, perlaki származásu, nagykanizsai szobrász készítette. Ünnepléses leleplezése folyó évi szeptember 8-án tartatott meg.

Dráva Egyházi szülőházát, az ugynevezett »Gáspárich házat« emléktáblával jelölték meg. Az emléktáblára a következő sorok vésettek:

„Itt Született Gáspárich Márk Kilit, szent Ferencz rendi szerzetes. A magyar szabadságért vértanu halált szenvedett. »Pozsonyban 1863. szeptember 2-án.«

Gáspárich Márk életrajzát a következőkben adjuk:

Gáspárich Márk, szerzetes néven Kilit, született Dráva-Egyházon, Muraközben, 1810. április 7-én, horvát aju szülőktől. Atyja: Šebastyén és anyja Szerpák Ilona.

Az ifju szívében a vallásosság gyöngyeit már korán cepegették be. Kicsi korában otthon, később nagyobb korában Nagy Kanizsán, hol a gymnásium alsó osztályait végezte, az édes anyja által meg-

kezdt vallásos uton haladt tovább. Tanulmányainak egy részét itt befejezvé, hazament szüleihez és részint otthon, részint a mezőn segédkezett azok dolgában. Egy nap kukoricát tört a fű, s este hogy hazament, a vállai fájtak. Egyet gondolt és másnap összeszedvén könyveit, visszament Kanissára. Itt kivévén bizonyítványát, Veszprémbe ment s 1827. október 23-án a boldogságos Sztőről nevezett szent Ferencz-rendi szerzetbe lépett.

A legtöbb ifju neve ilyenkor elenyészik a zárda csendes magányában, Gáspáriché nem. Ő a fáradságot már megszokva, sokszor ejt napot egygyé véve dolgozott. Olvasott, irt, ha néhány percznyi szabad ideje volt. Különösen nagy hévvel olvasgatta a nem régiben ujjászületett magyar irodalom termékeit.

Ki tudja; ha a szabadságharc közbe nem jő, talán szellemi harcossaink egyik vezéralakjává lett volna.

Még tanulmányai közben önképző munkásságát már oly magasra emelte hogy az 1833-ban megjelent »Sollen wier Magyarren werden« című röpiratra meggyőző czáfolatot irt és azt Széchenyi István grófnak is bemutatott, ki arról elismerőleg nyilatkozott. Művei azonban hihetőleg az ifju szerzetes szerénysége miatt, ekkor még nem jelentek meg nyomtatásban. később pedig más országos események akadályozták azt.

1833-ban, április 16-án a nagy emléktű b. Szepessy Ignác pécsi püspök által Pozsonyban áldozárrá szenteltetett.

Milyen véletlen összejájtszása a sorsnak. Egy, ugyanazon városban szenteltetett föl, ott hajtották rajta végre a degradációt és ott lett fölvatva vértanuvá is.

Tanulmányainak befejezése után 1834-ben Türierre küldték segédlelkésznek. Ezen minőségében még a következő helyeken találjuk: 1835 től 1837-ig Pesten. 1838-ban pedig Szt.-Antalon, de itt nem sokáig maradt, mert az 1838-iki nagy árvíz által sújtott pestieknek lelki vigasztalálul küldték őt. Csak itt tűnt fel valójában Gáspárich Márk. A vész, a pusztulás közepett a rombadült város lakói ezren, meg ezren már a kétségbeesés szélén állottak. Tulvilági segélyként jött tehát Gáspárich tünevényes szava a hivek segítségére. Osztály és valláskülönbség nélkül járultak a Ferencziek templomába »Gáspárich barát« szónoklatát hallani, s a ki hallotta, megnyugodott szerencsétlen sorsában. Újra vigaszt és bátorságot nyert és a jövő boldogabb reménye megédzette erőit.

A vész multával ismét visszament Szt.-Antalra, a Csallóközbe. Itt egyszerűbb és nyugodtabb életű lévén, egyházi beszédeit dezte és a midőn 1839-ben ismét Pestre küldetett, azoknak egy kötetét sajtó alá bocsátotta.*)

Nagy gonddal, éles itélő tehetséggel és szorgalommal összeállított eme művének folytatása azonban nem lett. Másnemű szépirodalmi dolgozatai azonban többször jelentek meg az akkor létező lapokban, sőt egynek, az Orosz József által szerkesztett »Hirnök«-nek állandó munkatársa volt.

1840 ben Székes-Fehérvárra helyezték át, hol az 1843-ik év végéig maradt. Itt léte alkalmával a hívőknek oly nagy bámulatát és szeretetét vivta ki, hogy mindenki csak »szent barát«-nak nevezte.

(* Az Ur. Igazság És Élet, Vagy Is A Megváltó Széld Leike Szeretében És Igazságában, Melyet Több Beszédekben Hallgatóival Ismertette Gáspárich Kilit, Sz. Ferencz Rendi Szerzetes És Hítszónok. Pesten, 1839. Beimel József Betűivel. (Áldor Imre. Egy elfeledett vértanu.)

A már széltbb körben ismert Gáspárich Fehérvárról 1844-ben Szombathelyre küldetett.

Előjáróinak valódi szónokot kellett ide küldenie, mert a szombathelyi előde, Gegő Elek Niczefer, jeles szónok volt. Gáspárichban nem is csalódtak. Helyét derekasan megállotta, s az előbbi szónok helyét is teljesen betöltötte.

Szombathelyről Német-Ujvárra helyezték.

Ezen áthelyeztetés valami büntetésből történt, mivel előbbeni állomásaihoz képest ez jelentéktelenebb hely volt. A ki azonban ismeri a szerzetes rendek szigorú és sokszvr szőrszálhasogató törvényeit, az nem fog csudálkozni, ha ez egy olyan szabad lelkű, fölvilágosodott és szabadságszerető férfival történik, mint Gáspárich Márk.

Ezen áthelyeztetése mélyen bántotta az önértetes szerzetes lelkét és állomásáról 1847-ben, miután a kért szabadságot megkapta, eltávozott, hogy édes anyját, kire a távolból is mindig a leghálásabb szeretettel gondolt, meglátogassa. Ezen idő tájban halt meg édes atyja is. Vágyott talán látni szülőföldjét is, és találkozni gyermekkori társaival. Az volt talán a czélja, hogy még egyszer látva, megnézve mindent, szívébe vessen ennek a földnek minden részét, hogy újra elvonulva kolostora szent magányába, vigyen magával emléket, melyekhez gondolatait haláláig fűzhesse.

De sorsa máskép volt megírva; neki nem a csendes magány; magasztosabb sors jutott.

Itthon más életet, más világot talált a férfi, mint mikor az ifju azt elhagyta.

Az egész hazában elterjedt reform mozgalmak nagy változást idéztek elő mindenütt. A jobbgység eltűnt; megszűnt nemesség és parasztság lenni. Ur és szegény egyenlő fia lett a hazának.

A szabadság éltető légkörében a haza gyorsan fejlődésének indult. De mielőtt az új élet jótéményeit jobban élvezhette volna, az alaváló cselszövés, s a kaján irigység által támasztott vihar letörte az ezer éves, de megifjodott nemzetet.

A bécsi kamarilla cselszövényei ellenünk ingerlék eddig békés horvát testvéreinket; lázadásba vivék délen a szerbeket, Erdélyben az oláhokat, fönt északon a tótok egy részét. Házát sem építhette föl a magyar, máris tűzöl kelle azt oltalmaznia.

Egy végtelen »jaj« hatott végig a hazán és megkezdődött a nemzetek harcában legszentebb szabadságharc.

Gáspárichot a haza sorsának e vészes fordulata itthon találta.

Itt, kétfelül is közel a határhoz. szűk ség volt egy apostolra, ki szülőföldjének szeretett testvéreit a haza szent szeretetére intse. Itt maradt tehát és nem hagyta el azt, s többé nem is ment vissza szerzetébe.

Keresztet ragadott kezébe, mint egykor szerzetesrendű társa, Kapisztrán, és föl-emelte szavát Muraköz népeire.

Még élnek többen itt Muraközben, leg-többen Perlakon, kik Gáspárich gyújtó beszédeit hallották.*)

Misét mondott a templomban, az alatt kérvén ki munkájához a Mindenható segítését, majd a templomból kijövő közönség-

(* Ezen a helyen áll az emlékoszlop.)

get követve, maga körül gyűjtötte azokat és intette, figyelmeztette őket a haza szeretetére. Baljával magasra tartván a keresztet, jobbával pedig reámutatva mondá:

»*É! a hazát szereti. Istent szereti; ki el-drulja a hazát, azt megveri az Isten!*

És Muraköz magyarnak vallotta magát, az volt, az maradt: harczolt a nemzeti szent ügyért, szenvedett az elbukás után.

(Vége köv.)

Különfélék.

— *Édvőöljék* kerületünk szeretett orsz képviselőjét dr. Wlassits Gyula ur Ó Nagyságát a csáktornyai választókerületben! — Legyenek a körünkben töltött napok oly kedvesek, mint a milyen öröm fogja el keblünket a viszontlátás napjaiban! Iránta érzett tiszteletünk és szeretetünk igaz, őszinte és általános hisz Ő nemcsak a mi örömünk és büszkeségünk, hanem az egész hazáé és a tudomány világé. Isten hozta körünkbe! Isten tartsa soká!

— *Naprend* e hó 9-én Csáktornyan: 1. D. e. kilencz óra után gyülekezés a városházánál, innen kivonulás a képezdéhez ¼, 10 órakor. 2. Tíz órakor a képviselő ur fogadtatása és bevonulás. 3. Tisztelegések. 4. Délben bankett a »Hattyuban«. 5. Délután 2 óra után a népiünnepély kezdete jó idő esetén.

— *Tanítválasztás.* A draskoveczi róm. kath. iskolához Sray Ferencz okl. tanító, a csáktornyai tanítóképezdének m. tanévben végzett növendéke választatott meg tanítóul.

— *Mura-Szt.-Mártonból* írják, hogy ott mult vasárnap Fekete Géza okl. tanító rendes tanítóvá egyhangulag megválasztatott.

— *Tisztelt választópolgárok!* Wlassits Gyula dr. ur, kerületünk országos képviselője folyó hó 9-én, vasárnap Csáktornyára érkezik. A fogadtatásra megalakult nagybizottság megbízásából van szerencsénk erről a t. választóközönséget azzal a megjegyzéssel értesíteni, hogy t. képviselőnk a választók vasárnap, reggeli 9 órakor, a tanítóképző-intézet előtt való téren fogadják. E czélból a nagybizottság, — melynek zömét a város képviselőtestülete képezi, — 9 óra előtt a város tanácstermében gyülekezik és kivonul innen, élén a városbíró urral, az említett intézet elé, hogy bevárja képviselőjét, ki Perlakról jön s hogy városbeli lakására innen elkísérje. A képviselő urnak méltó fogadtatása megtisztelő magára a polgárságra is; fölkerjük tehát ez okból a t. választóközönséget, hogy a fogadtatásra minél tömegesebben megjeleni sziveskedjék Csáktornya, 1894. szeptember 4-én. Hazafiu üdvözléttel! A végrehajtó-bizottság.

— *Élőtenyészők figyelmébe!* A nagyméltóságú magyar királyi földmívelésügyi miniszterium által a mura-vidéki Nóri fajtára engedélyezett lótenyészési jutalomdíjosztás az alsó-lendvai járásra nézve Alsó-Lendván folyó 1894. évi szeptember hó 18-án délelőtt 10 órakor, — a csáktornyai és perlaki járásokra nézve pedig Csáktornyan folyó évi szeptember hó 19-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni. — Jutaszombadjakban részesítetnek a nevezett járásokban nevelt oly 1 és 2 — illetve 1½ és 2½ éves Nóri fajta kancza és méncsi-

kók, melynek a bíráló bizottság által jutalmazásra érdemeiknek találtak. Az egyes jutalom díjak a bíráló bizottság által megállapított összegekben oszthatnak ki az illető tulajdonosoknak. A díjazásra elővezendő csikó f. évi szeptember hó 17-éig az alsó-lendvai illetve csáktornyai főszolgabírói hivatalnál bejelentendők a tulajdonos nevének és lakhelyének, az elővezetendő csikó korának és származásának — illetve az apamén és anyakanczának meg előlése vel. Kelt Zala Egerszegen, 1894 évi augusztus hó 26-án. Zalamegye lötenyész-bizottsága.

Perlakról folyó hó 6-áról értesítenek bennünket, hogy ott ugy a Gáspárich-émlék leleplezésére, valamint orsz. képviselők fogadtatására nagy előkészületek történtek. Az ünnepély sorrendje a következőképpen állapított meg: Szeptember 8-án d. u. fél 4 órakor a mura királyi vasuti állomáson orsz. képviselőket Szabó Imre földbirtokos üdvözi. Innen banderium és kocsiaral bevonnak Perlakra. A képviselő ur mint a város vendége, a városházánál száll le, itt a városbíró üdvözi. 4 és fél órakor lesz a Gasparich emlék leleplezése. A leleplezés ünnepélyét Perlak város képviselő-testülete rendezi a következő programmal: 1. Tóth Sándor alkalmi beszédet mond. 2. Kele György alkalmi ódát szaval. 3. Glavina András Gáspárich életét ismerteti. 4. Gáspárich Vincze magyar és horvát nyelven Gáspárich család részéről mond köszönetet. 5. Az emlékbizottság átadja a város közönségének az obeliszket. 6. A városbíró átveszi azt. — D u. 5 órakor a D. T. K. E. ügyében dr. Wlassits Gyula képviselő ur előnként alatt gyűlés tartatik. 6 órakor képviselő ur a tisztelgő küldöttségeket fogadja. 8 órakor társasvacsora.

— **Helybeli kereskedő ifjak önképző** egylete helyiségében f. hó 16-án Zrinyi Károly polg. isk. tanár felolvasást tart. — A felolvasás után Fodor ur Kiss József »Jehovah« című költeményét szavalja — Az előadás után zene. A rendes, pártoló és küllagok, valamint ezek családja szívesen látatnak.

— **Hazai hírek.** A nyolczadik nemzetközi közegészségügyi és demografiai kongresszus Budapestén tartja ülését; a kétezer nyolcvenöt vendéget nagy ünnepségekkel fogadták a fővárosban. — A nagykirályi gimnázium alapítására begyűjt felmúlioni összeg felültes gondalkodás révén elküldött. — Zentán huszonöt ezer forint költséggel halastavat szándékoznak készíttetni. — Gyula mellett a füzei pusztán egy veszett eb több tehenet s egy bikát összemart mikor a rettenetes nyavalya a bikán kiűrt. ez négy gulyát harapdált össze s több emberben okozott kárt, mire lelőtték. — Székesfehérváron egy Solec Ödön nevű kispapot szédülés miatt letartóztattak s mint katonaszökevény is elítélte. — Kossuth szobrára eddig kétszáz ezer forint gyűjt össze. — A Hortobágyon Tóth János csikót egy szilaj össze-törte, csak holtestére akadtak rá.

— **Hírvás a gyümölcs-termesztőkhez:** Az országos magyar gazdasági egyesület most azon dolgozik, hogy egy könyvben összegyűjtse az ország nevezetesebb gyümölcs-termesztőinek neveit, lakásukat, valamint azt, hogy miféle gyümölcsből és évente mennyit termesztenek. Ez a könyv nem csak arra való lesz, hogy itthon tudjuk mink van, de a külföldi kereskedők is, a ki gyümölcsöt akarna nálunk venni, tudhassa, hogy hova forduljon. Ugy hisszük, hogy nemcsak egyes természeteket vesznek jegyzékbe, de szívesen látják az olyan községek is, a hol több kisebb gazdánál kapni egyforma és jó fajtájú gyümölcsöt,

olyat, a melyet érdemes külföldre kivinni akár mint asztali gyümölcsöt, akár ha sok van és elég olcsó, mint gyümölcsbarnak valót is. Hogy hogyan kell a dolgot bejelenteni, azt megírja az országos magyar gazdasági egyesület (Budapest, üllői-ut Köztelek, ha ez iránt levelező lapon kérdést tesznek hozzá

— **Schunda K. J.** csász. és kir. udvari hangszergyáros, a közel egy fél század óta fennálló üzletét zeneműkereskedéssel és kiadással hozta kapcsolatba. Ennek vezetésével Mener Sándor urat bizta meg, a ki már 13 év óta e téren üzletvezetői minőségben működött. Schunda urnak jó hírre elég garanciát nyújt, hogy új vállalat is a mai kor igényeit minden tekintetben ki fogja elégíteni.

CSARNOK.

Gáspárits emlékezete.

(Alkalmi óda.)

Muraköz népe ma tünnepel,
Földbog itt a honfi kebel,
Áldozni jött el szép hazánk neked:
Vértanudat zengi itt a dal,
Ez az ünnep, e fény diadal
Imádja a te drága szent neved.

Bus idők emléke e szobor,
Itt bánat és öröm összefoly:
Fájdalomról beszél a mult ezen;
De nem folyt a vértanu vére
Hiába, mert a gyász helyébe
Öröm könyvet hullat im a jelen.

Dicső halott, nemzet-vértanu;
Szeretni a hazát megtanul
Tőled e nép, hős lelked itt ragyog,
Mint szövétnek örök időn át,
Büszkén tekint az ivadék rád:
Általad lett nemesebb és nagyobb.

Prófétaként nehéz időben
Te vezetted a népet itten,
Mint Istenszó, ugy hatott lángszavad:
Mit hirdettél legszentebb a tan:
A hazáért küzdeni bátran
És meghalni, ez legzsebb föladat

Téged e hon szentjei közt nevez,
Muraköznek a legszebb kincse lesz
Az emléked; ide zárandokok
Igaz fia kegyelet végett
Hazafivá avatta véred,
Honszeretet oltára e szobor.

Boruljunk le itt mi honfiak!
S lelkünk a tiszta öröm miatt
Hálaimát rebejgen e helyen:
Hogy itt a határon örüljet
Álljon a szent hazaszeretet
S ez minket is hőskökké szenteljen

Kele György.

Közgazdaság.

Cognaciparunk haladása (Az Eszterházy-féle cognac-gyár.)

Kevés cikkben emelkedett a fogyasztás aránylag oly nagy mértékben nálunk, mint a cognacban. És miként a magyar ipar minden modern cikkre ugyazólván rávetette magát, ugy nekifutott a cognac-termelésnek és aránylag rövid idő alatt e cikkben is óriási verseny fejlődött ki.

Ez a verseny nem mindig a legtisztább eszakkókkal dolgozott s egyik-másik előtérbe nyomulódó czégnek — ha lehetett volna — minden rosszat ráfogott volna.

Ezt tudva, bizonyos kíváncsisággal fogadtam el egyik régi nagybecsült barátom meghívását, hogy a gróf Eszterházy-féle cognacgyár-részvényszerződés telepét tekintsem meg.

Az első, a miről ez alkalommal meggyőződésem, az — a mit a nagy közönség bizonyára nem tud, — hogy a társaság részvényei (8200 darab 100 forintos, = 820.000 korona teljesen befizetett részvény) a legelőkelőbb kereskedők kezei között van. Olyanok kezében, a kik a legkiválóbb intézetek élén is szerepelnek s a kiknek kereskedelmi ügyekben nálunk döntő szavuk van.

Ebből még bizalmat merítve, megtekinttem a termelést magát, mely ugyanazon rendszer szerint történik, a melyet a Cognac-városbeli legelső gyárak követnek. A kezelés tisztasága semmi kétséget nem hagy fenn s a termelés jelentény aránya biztosított arra nézve, hogy a nagy kereslet mellett is jókora mennyiség marad meg mint ó cognac, mely az évek számaival tudvalevőleg értéket nyújtva növekedik.

A termelés arányai is nagyjából azok. Egy külön borpinceze a társaság feldolgozásra kerülő jó minőségű borainak nagy mennyiségűt foglalja magában, oly mennyiségűt, melyhez hasonlólt kevés előkelő bortermelő tud ma a fővárosban fölmutatni. A termelt kész cognac egy külön nagyszabású pinczében van, melynek 10 től egész 80 hektolitert tartalmazó hordói az 1-4 csillagos, s ehez képest minőségben folyvást javuló italt foglalják magukban, három nagy hajó s ezek mellékfolyosói tele vannak ilyen hordókkal, melyek számozva és felcíllagozva rejtik magukban a jó, jobb, legjobb és legeslegjobb minőségű árut, a miből önként következik, hogy a jó a legelső fokozat, mely ezekre állik. S a ki ebben kételkednék, annak kérelmére megnyitlik bármily önként kiszemelhető hordónak nagy vagy apró csapja s a gyöngyöző ital megízlése után érvényesül az a meggyőződés, hogy e társaság a cognacjával a versenyképesség igen magas fokára emelte nálunk a cognac-gyárat.

Bizonyára erre nézve a társaság főkönyve, mely első sorban igazolja, hogy a főváros és az ország legelőkelőbb kereskedői tartoznak állandó megrendelői közé, mert az egyes telek szerint a megrendelések gyakorta ismétlődnek; a mi kétségtelen jele annak, hogy a kereskedő és a fogyasztó közönség igényei ki lettek elégítve s bizalma a szép iránt folyton ébren marad. Másod-orban látjuk, hogy a külföld is igen jelentékeny fogyasztója a társulat cognacjának és általában, hogy az napról-napra nagyobb tért hódít itthon is, a külföldön is.

Érdeklődtem még a társaságnál divó ellenőrzés módja iránt. És itt oly rendszer meghonosítását láttam, a melyet bátran ajánlhatni minden előkelőbb ipartelepnek. Van itt egy napi jelentési rendszerű mely minden nap számot ad az ellenőrző bizottságnak arról, hogy mennyi cognacot termelték aznap, mennyit tesz az összkészlet hordókban és palackokban, mennyi adatot el aznap és az egész évben az illető napig, kitől és mennyi pénz folyt be, mennyi az adósok számlája, mennyi a napi költség s az összköltség az illető napig hogy áll a hordószámla, az üveg számla, mennyi áru küldetett szét aznap és kinek stb., szóval egy tüzetes áttekintés az üzleti élet minden apró mozzanatáról, ugy hogy minden perczen tisztán áll a társaság kereskedelmi forgalma, üzleti eredménye és értéke. Ez is a mellett szól, hogy szolid kezében van a megbízható vezetés alatt áll ez intézet, melynek nemcsak belső tevékenysége s üzleti eljárása, hanem termelvényeinek jeles minősége és elismert, mindig emelkedő versenyképessége méltán kelt bizalmat a közönség legtágabb körében az ország határain belül és kívül egyaránt.

Egyetértés.

Felolva szerkesztő;
MARGITAI JÓZSEF.
Laptalajdonos és kiadó;
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyvkereskedése.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti: med 11 i 12 vruom. — Sve pošiljke tišće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:

Kulšara Fischek Filipova kam se predplata i obrnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obrnane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Gašparits Marko.

Ako se je onaj alduval za domovinu, koji je njoj posvetil mir tela i duše svoje: vse kaj je imal; ako se je onaj alduval za domovinu, koji se je za njezinu dobrobit boril ne samo rečju već i činom i oružjem, i koji je bil pripraven za nju sto mukah preterpeti: to je Gašparič Marko mučenik domovine deseterokrat više alduval od vsega svojega; ar ne samo, da je posvetil domovini mir tela i duše svoje, i vse kaj je imel i kaj je još mogel imeti, nego alduval je za domovinu i najdragši dar Gospodina Boga: život svoj.

Frater Gašparič bil je domorođec i to takov, koji je vreden, da mu je ime neumrlo vu domovini, ar je svoju ljubav k njoj krvjum zasvedočil.

Onda je svet bil drugi, a bila su i druga vremena. Kad je magjarskoj domovini potemnelo čez više stoleća svetleće sunce, znameniti su joj ljudi pod tuđim jarmom jeden za drugim popadati. Takov je znameniti čovek bil i Gašparič; istina da je bil menjši od onih velikanov, ali je ipak svėtil vu onom krugu, vu koji je i on došel.

Ako prem se je od onoga vremena svetlo sunce opet pokazalo i doneslo je blaženstvo, mir vu naše biše, ipak vno go puta ide nad nami oblak tužnoga spomenka.

Svėti nam anda sunce sjajno još vno go ljetah; čuvstva, koja bantuju čoveka, nek nestaju i nek blagoslovi vsaki sin ove domovine najpravičnešega kralja.

* * *

Gašparich Marko, po klosterskom imenu Kilit, rodil se vu Medjimurju vu Cirkovljani (Dráva-Egyház) 7-ga aprila 1810. od horvatskih roditeljah.

Svėta vėra bila mu je već za rana vu njegovo mlado srce zasadjena. I domaj, kad je bil mali i potlji kakti dijak, stupal je putem svete vėre, koji put mu je mati njegova pokazala (nazna ila). Kad je dovršil jeden del svojih navukov, — na želju svoje majke a i sam je već od zdavnja tak hotel, — stupil je vu klosterski redovnički stališ. Bil je 17 ljet star, kad je stupil vu red svetoga Ferencsa nazvanoga od blažene djevice Marije.

Mogel bi čovek misliti, da bu mu nestalo imena med klosterskimi zidinami; a ipak nije tak bilo. Trud i počinek nije poznal, a više krat je dan i noć delal. Čital je i pisal, ako je imel kaj prostoga vremena. Osobitom revnošću (marljivost, um) je čtel dela ne zdavnja preporodjene magjarske kniževnosti (literature).

Da nije medtimtoga nastal rat (buna), gdo zna, nebi li bil na kniževnom (duševnom) polju jeden od prvaka (prvih).

Kad je dovršil Gašparich svoje navuke, svojim marljivim delom dotiral je tak daleko, da su jedno njegovo delo pokazali grofu Széchenyi Štefanu, koji je to delo pohvalil. Verojatno je, da su još onda dela mladoga samostanca, zaradi njegove čednosti ostala nestampana a potlašnji dogodjaji pak, koji su se dogodili vu orsagu, su to izdavanje njegovih delah zaprečili.

Redjen je bil za svećenika vu Požonu vu mesecu aprilu ljeta 1833. Sljedeće ljeto postal je cirkveni prodikator (propovjednik), nu nije dugo ostal vu svojoj domovini, ar su poglavari njegovi spoznali nje gove osobite vještine (znanosti) kakti prodikatora, pak su ga poslali vu Ternovu vu Čeku, gde je onda kolera haračila. I Gašparich se nije bojal od najgadneše vrsti smrti, on je zaboravil na to da i njegova duša samo smrtno telo nosi, on je poizkal ono mesto, gde je kuga imala svoje gnjezdo, pak je tam prodekuval batrivene Božanske reči.

Najbolje je pokazal svoju plemenitu dušu ljeta 1838-ga, kad je bila vu Pešti velika povodnja. Kad je izvršil svoje zvanje, premestili su ga vu peštanski kloster. Tu je pogibelj velika bila, grad (varo) se je rušil, a stanovnici jezere i jezere bili su već blizu zdvajanja. Kak da bi iz neba dosle, dosle su Gašparicheve reči na pomoc vėrnikom. Vsi su išli vu fratėrsku cirkvu prez razlike stali a i vėre, da čuju ljepo prodečtvo fratra Gašparicha, — i gdo je njega čul, on se je vmiril vu svojoj nesrećnoj sudbini, on je bil obatriven i postal je kuražen a utanje, da mu bude srećneša budućnost ojakšala mu je sile.

Kad je pogibelj prešla otisel je vu Szent-Antal (vu Csallóköz). Pokedob je ovdj jednostavne i mirneš život sprevadjal, uredjival (slagal) je svoja prodečtva, pak je od tih jeden zvezek stampati dal Ove su propovedi (prodečtva) bile s velikom pazljivostjum sastavljene, ali nastavku nišu imale. On je i o drugim stvarima pisal vu ondešnje listove (novine) a pri jednih novinah („Hirnök“) bil je stalen suradnik.

Kad je vu Székes Fehérváru bil, pribavil si je takovo štovanje i toliku ljubav od strani vjernikah, da ga je vsaki za „svetoga fratra“ zval.

Ime Gašparichevo bilo je vu širokom krugu poznato, kad su ga ljeta 1845. iz Fehérvára vu Szombathely premestili.

Poglavari njegovi morali su simo dobroga prodekatora poslati; ar mu je i szombathelyski predšastnik bil izvrsten prodekator. Vu Gašparichu se nisu vkanili; on je svoje mesto podpuno izvršaval.

Dve ljeti je boravil vu Szombathelyu. Na koncu 1847-ga ljeta ostavil je ovo mesto, da pohodi svoju dragu majku, na

koju je vu daljini navėk s najzahvalnešom ljubavju mislil. Želil je moguće videti i onu zemljicu, vu kojoj se je rodil i svoje pajaše, s kojemi se je kakti mali dečec igral. Mo guće je, da je i taj cilj imel, da si još jedenput vse pogledne, da vu srce zasadi vsako mesto one grudice, ter kad bude opet vu kloster išel, da si sobom odnese spomenek, na koj bu vse do smrti mislil. Ali mu je suđbina drugač bila zapisana, njemu nije bil sudjen mirni život.

Kakti odrasel čovek je došel dimo, pak je vezda drugi život našel, nego je bil onda, kad je svoj dom kakti mladić ostavil.

Po celoju domovini nastala je povsud velika prememba. Kmetija je izniknula: prestalo je plemenita tvo i seljačtvo. Gospon i siromak postali su jednaki sini domovine, vsaki je postal magjarski gradjan. Sa sjedinjenimi silami skopčani k srcu domovine, i kak jednomu, tak i drugomu postali su jednaki juši.

Sloboda domovine se hitro razvijala, ali dok bi se mogla na novi život prebuditi, napastuvala je proti njoj i nazlobom grđim jalom osakatila je jezero ljetno pomladjeno narodnost.

Bečka kamarilla ponubila je proti nam mirnu braću horvate, na jugu erbe, vu Erdélyu vlahe a gori na severu jeden del tóte. Niti si nije magjar vezidal ližu, već se je moral proti ognju braniti. Nije bilo drugač, nego ustati na oružje, — za sloboda.

Gašparicha je pogibeljna suđbina domaj vu rodnom mestu znašla. Ovdj je bilo potrebno jednoga apoštola, koji bi vu gornji i srednji granici drage domorođce pobudjaval na ljubav domovine. Ovdj je anda ostal i nije ostavil ono.

Prijel je križ vu ruku, kak negda Kapistran Janoš i podignul je reči medjimurskomu puku. Još živiju više njih vu Medjimurju, a najviše vu Prelogu, koji su pred preločkom cirkvom poslušali Gašparicheve pobudjujuće govore. Mešu je služil i prošil je Svemoguđega za svoje delo pomoć, — a po mesi stupil je pred cirkvu obkoljen od naroda i pazljive je vćinil na ljubav domovine. Vu ljevoj ruki držal je visoko križa, a desnom rukom kazal je na njega veleć: „Gdo ljubi domovinu, Boga ljubi; koj pak izdaje domovinu, onoga Bog kaštiguje!“ — I Medjimurje nazvalo se za magjara, to je i bilo, to je ostalo: harcuvalo za sveti narodni cilj, a terpelo po zgubičku.

Kad je buna za slobodu buknila, ponu dil se Gašparič vu službu takaj Kossuth Lajošu, ali nije znati za zrok, zakaj ga Kossuth nije prijel. Onda je bil Perczel Mór poslani sa honvédi proti Jelačiću horvatskom banu. Kak se zna, Percze lje navaljil na horvate a Jelačić je zaprosil mir, pod izlikom počinka,

kojega je upotrebil noći, da je od straha pobégel.

Kada je Perczel Mór vu Medjimurje došel, ovdí se zéstal sa Gašparichem. Perczel ga na molbu dragovoljno prijel i imenuval za taborsog redovnika. Počemši odtud je Gašparich znamenito deluval vu boju. Potljiye Perczel iz Medjimurja bil nazad pozvani i vzél je Gašparića sobom. Pri bitki Szent-Tamás s jednom rukom držal je razpelo, a s drugom sabljom se boril proti racom. Batrivel je vodeći honvéde na bitku, i batrivel je vumirajuće. Za ujevogo vitežtvo imenuval ga je Perczel za majora.

Dvostruko je služil obožavanoj domovini: viteški soldat je bil vu taboru, po tabora pak i sam osabljen od napora i truda bil je i nadalje soldački redovnik.

Vojual je poprécno vu vsjoj revoluciji. Po nearećnem padu slobodne borbe (bitke) pod tujim imenom bludil je po postavšoj tujdjo domovini. Gde-gde je, kak i vu Esztergomu se pisarenjem bavil. Nije vžival za dugo nemirno tajnu slobodu. Tajni špioni moći soldačke narinuli su se vu najsveteša mesta i živinskom besnoćm zapirali su vu temnice, rešte ili na galge vlekli vsakoga, proti komu je bila sumnja ali samo tenja. Moral se je opet udaljati. Kakti begunec bil je vu dopisivanju s begunci izvanjskth država. Jednoga lista pošiljajuć vu London su vu Požanu vlovili, po kojem su austrianci spoznali ga i né za dugo vlovili. Odpratili ga vu Peštu v temnicu „Új épület“ zvanój, vu kojoj je već po vngobrojnih mućenikah na glasu bila. Teško kuburenje vu reštu, podnašal je strpljivno.

Na pitanja ratnoga suda, nije nikaj odgovarjal. N je tajil, kaj je bil, ali nikaj valuval. Stalno mucanje još je više razljutilo porotu i prevarom hoteli su zeznati njegove tajne. Izrazili su se, da je nóri, ali on je odlučno proti tomu protestiral.

Vu to doba druga dva fratra su takaj vlovili i vu Beč poslali. Tihom i mirnom dušom bil je jeden drug, zato je odlučil Gašparich, da svojim životom njega oslobodi. Ali se je vkanił, ar ovi dva su, kaj su znali vae na Gašparicha zrinuli. Kad se je osvedočil, da se je vkanił vu ovih dvéh, predal se je sudcem. Nije tajil nikaj, delajte s menom kaj hoćete, ja izdal nebudem nikoga! I obdržal je rěč. Kakti svećenik nije hotel izdati nikoga, ako prem je znal, da ako bi drugoga izdal, da bi polešćicu dobil i smrti se vagnul.

Na galge su ga nameravali i na smrt obsudili.

Kakti dragi sin domovine, na onoj zemlji hotel je vumrěti, gde je za slobodu krv i vse alduval, molil je za milost, da ga né vu Beču, nego vu Magjarskom orsagu skončaju.

Sudci, ako prem su ga ovdí hoteli vmoriti, izpunili su mu ipak prošnju, i pod jakim stražom odpeljali su ga vu požansku vuzu (temnicu).

Izmedju klosterske braće pohodili su ga nekoji, a med njimi onde nji poglavar reda. Na oster ukor očekival je Gašparić od svojega predpostavljénoga, i stoga je za oprošćenje molil. „Nisem hotel — rekél je — klosterkoj braći žalost zrokuvati, med ostalim, za dragu domovinu delal sam vse to, sbog česa su me vezda na smrt obsudili.

Za svoje oslobodjenje nedonaša nikaj naprvo, ali kaj je vćinil, vćinil je vu ime Boga i domovine, — kaj nije žaluval još vezda, nebude žaluval nit do smrti. Muke, nevolje i spotnice, kojim je bil vu reštu

podvrženi, plemenitom dušom i s kršćanskom poniznostijm je vse podnašal. Niti jednu jedinu nezadovoljnu rěč nije nikad izvustil! Kak god vu starom testametu Job, se povdal i trpel vse i čekal je minutu, vu kojoj se vsa trpljenja budu dokončala, pretrgla.

Spovednik, nćkakov mladi svećenik pod imenom Schimatius došel je vu strahu vu rest.

„Neboj se — odgovoril je Gašparić, — ja znam, kaj imam činiti. Vnogo krat sam mielil na smrt, zadovoljen sam. S menom nikakve brige nebudu imeli.

Na zadnje osvanul je dan, na kojem je magjarska slobodaneprijateljem opet povnožala broj mućenikah domovine.

Smrtna osuda je bila odredjena na 3. septembra ob šesti vuri v jutro, nego kak da bi se bojali od pobožnoga i nemoćnoga reštanta, ili su morti hoteli mu povekšati muke, već su 2. septembra po poldan ob fertalj na šest vur sprevaljali s konjaniki vu zaprtój kočiji na mesto pogubljenja, gde okolo stala jedna kompanija soldatov i šereg kanonirov.

Ovdí je pokazal Gašpari svoje odusevljenje. Čeli šereg soldatov su podigli, tak su se bojali njega — fratra, koji ako ga i nebi stražili, nebi pobégel iz rukah frajmana.

Kakti redovnik, kakti soldat gledal je vu oči smrti. Sabljom i križem isla je smrt vu orsagu; vu jezero, pak jezero formah došla je smrt proti njemu, ali nise bojal niti niti plašil nigdar. Kakti sluga gosponov, pripraven je bil na to gda god. Da bi se morti bojal bil, pred njim su već bili narodni mućeniki.

Kada je na podnožnik stupil, sa svetlim licem gledal je okolo i zadnje rěči bile su: „Éljen... zivila bude domovina!“ — i izpunil je želju preganajućih nepritaljah.

Na galgah je vumrl, kak i većina narodnih mućenikah.

Prepovědano je bilo njega vu raku spraviti. Tak su ga pokopali, kak je i vumrl i tam gde su svoje delo dovršili -- pod galgami.

Kad su njegovo mrtvo tělo iz galgah doli vzeli, položili su ga poleg pripravljene jame, a nazoćnomu ljudstvu dopušćeno je bilo iz daleka takaj gledati. Pak je išel bliže sa suznimi očima i koj je dospel do njega ku suval mu je ruke, opravu, vse — kak jednom svetcu.

Ali suze ljudstva nisu se dopadale nemškim sudcem, sa puškami pretirali su ljude nazad. —

Poleg orsačkoga puta, koj vu Nagy-Szombat vodi, na ljevoj strani počiva Gašparić. — Toćno, gde, na kojem mestu počivaju njegovi kosti, već vezda nezna nigdo. Na soldačku zapoved su grob njegov — zravnali i sgladili, samo da nigdo nebi zeznal za mesto, gde počiva.

Poljodelavec, kad onud orje plugom, na mućeničkom grobu postane, pak nekaj naslućuje. — vzemeškerlaka doli, i tak zdihavajuć proti nebu gleda i veli: „Gospono, odvzemi od nas srditost tvoju!“

Pozdrav ablegatu Čakovečkog kotara gosponu dr. Wlassits Gyuli.

(Pěsm^a od natam: „Kossuth Lajos avt úzente.“)

Jasno sunca trak nam sija,
Milog cvetja list razvija,
Vesel glas sumi vu gori,
Medjimurskih ravnih doli:
„Dobro došel, Bog te živi
Ljubljen ablegat!“

Radost naša s tim je veća,
Ar dopala nas je sreća,
Na 'noj zemlji pozdravit te,
Za koje nepoznaš trude,
Samo da bi mogla svoju
Sreću ustignut!

Dobrohotnost, ljubav tvoju
Pokazal si Medjimurju,
Medjimurski puk te slavi,
Ar si njegov otec pravi,
Srećna domovina! koje jesi
Verni sin!

Stamo simo Medjimurci,
Izkriknemo z naših srdcih:
Bog poživi ablegata
Wlassits Gyulu izebrata
Otca medjimurskog puka
Vnoga, vnoga let!

Bog te živi vnoga leta,
Uživaj se radost sveta!
Bog te živi domovini,
Našoj miloj otaćbini,
Srećen budi, kam god stupiš
Želimo ti mi!

KAJ JE NOVOGA ?

Gašparitsev spomenik.

Gašparitsev spomenik je postavljen vu Preloku. Lepi spomenik njegov postavili su mu sami njegovi najbližnji domorodci Medjimurci; gospada, mužji, školska deca alduvali su na ov cilj. — Dragi Medjimurci! Čitajte životopis njegov, i ako ste ga prećitali, dajte Bogu hvalu, da ste takvoga dićnoga domorodca imeli, koj je za slobodu magjarske domovine toliko vćinil i takov aldov prenesel. Zemite doli skrijake pred ovim spomenikom i rećite glasno i slobodno onu rěč, koju je on pred svojim smrtijm rekél: Živila domovina! . . . I domovina živila bude!

Putovanje vu Rim.

O već i po nami javljenom putu magjarskoga primasa Vaszaryja vu Rim, doznaje „N. fr. Pr.“, da je kardinal Vaszary pozvan vu sredini septembra od limine vu Rim, pak je tim povodom papa zamolil kardinala Galibertija, da doti čas odgodi svoj put na dopust. Neima dvojbe, da je primasov put u svezi sa cirkveno-politićkimi pitanjima. Tim povodom razpravljalo se bude vu Rimu o agitaciji klerikalnih magnatah, proti sankciji civilne genitbe. Knez primas Vaszary držal se je daleko od agitacije, iza koje tojse

ynogi austrijski centralistički magnati. Cilj anda ovoga puta bude, tak bar javlja „Egyet-értés“, po kojemu to priobćujemo, da primas uputi papu o razpoloženju duhovah vu Ma-gjarskoj prema cirkveno-političkim reformama.

Kak je poznato, primas Vaszary je bil povrnul klerikalni list „Magyar Allam“, jer da se neslaže sa pisanjem ovoga lista, vu pogledu agitacije proti cirkveno-političkim reformama. Ovih danah douosi spomenuti list (novine) na uvodnom mestu članak sa nad-pisom „Vaszary i Magyar Allam“ vu kojem veli, da je taj list od svakoga materijala ne-odvisen, da je samo odvisen, od navuke ka-toličanske cirkve, ter da je imel i imati hoće i buduće dovoljno odvažnosti, da se upješno bori ne samo proti vanjskim, već i unutarnjim neprijateljem. Biskupi i nadbiskupi, ako će se dati upotrebiti proti katoličkom pravu, ili neće biti sposobni, da ga zaštite, biti će i na dalje osudjivani vu ovom listu.

Nadvojvoda Jozef.

Nadvojvoda Jozef nahladil se na zadnjem lovu (vadásji) vu šumi kod Kis-Jenőa ter su prizvani doktori konstatovali vužganje plućah i poprsnice. Beteg ima vezda blagi značaj, zimica je popustila.

Vu zavezu s ovim javlja se, da se je nadvojvoda Jozef odlučil definitivno raziti s Margaretskim otokom vu Budimpešti ter ga prodati. Pri tom ga vode familijarski obziri. Da nedade otok vu ruke kakvih špekulantah, bankah ili konsorcijah, ponudil ga bude nad-vojvoda varašu Budimpešti, koj bu za stalno ponudu i prijel.

Vu Rimu, 29. augusta.

Papa Leo XIII. namjerava, da doskora sazove vu Vatikan konferenciju, kojoj bi prisustvovali i patriarki i nadbiskupi grčko-katoličke cirkve. Konferencija bude večala o modalitetih, uz koje bi bilo moguće nekato-ličke cirkve sjediniti s katoličkim pod pontifikatom papinom. Papa namjerava, da predloži konferenciji sledeće pradloge: Papa traži da bude priznan vrhovnim poglavarom cirkvah, ali dozvoljava i osjegurava im uporabu nji hova jezika, dogmah i vanjskih obredah (ceremonijah). Vatikanski krugovi nadaju se od ove akcije uspjehu, ar se ona već dugo sprema.

Viher i tuča.

Pred nekolikimi dnevi po poldan okolo 5 vur bésnila je vu bečkoj okolici, a naročito okolo Vöslau, Gainfarna, Sievringa i Grinziga silna oluja s točom, kakove se ni najstareši ljudi nezmišljavaju. Vu 10 minut je zevsema tuča potukla vse vinograde (go-rices) i vočnjake (sadnjake). Za tučom zleval se dežlj kak i čebra.

Šhodoba vėsti javljaju iz Erzberga vu Štajerskoj, gde su padali komedi leda se 70 granah kak takaj i iz Walachisch-Meseritscha vu Moravskoj.

Istoga dneva bésnil je silen orkan vu Šlezkoj i va celoj Galiciji, koji je spré il ves telegrafski i vėski déi željezničkog prometa. Vu Celovcu bésnila je 29. augusta po poldan ob 4 vuri strašna oluja s tučom. Od 13. juli-nsa 1864. nije onde bilo takvog nevremena. Viher s deždjom je uništil vno go priroda, izkorenil drėvje, razbil obloke i nanesel druge kvare. Toplota je opala od 26 na 13 gradusov.

Brijač (barbér) med oroslani.

Španjolske novine vu Madridu pišuju o jednom zanimljivom dogodjaju od akora na koji

se sakupila vno go brojna aristokracija, ali i vsi brijači madridski. Taj se dogodjaj sbil vu jednom cirkusu. Pri koncu predstare, do- vlečena je vu cirkus velika kerletka sa šest velikih oroslanov, na kojimi je krotitelj po- kazival svoja majstoriju. Za tim stupil je vu arenu čovek sa bėlim rubeom prėk lėve ruke, a vu desnoj ruki je držal sopnua i tanjira za podbivanje. Publikom burno pozdravi došljaka, majstra Penju, poznatog brijača (barbéra) koji je izjavil, da bude vu kerletki obrijal krotitelja oroslanov i održal je rėč, barem na pol. Brijač se ponizno naklonil pred publi- kom i unišel je vu kerletku med oroslane. Za ov čas nasopunil je krotitelja i jednim obrijal mu je pol lica. Vu taj mah počeli oroslani da se gibljeju i da gundraju. Majster Penja se na to obrnul publiku i rekel je: „Mialim, da je to od mene dosta; nek vezda unidje drugi“ pak nek vezda obrije svog gos- podara i s druge strani.“ Rekel je i uz burno tapsanje svih brijačov vu cirkusu izišel je iz kerletke. Medtim toga pripovėdaju dalje, da je krotitelj sbog one druge strani lica moral iti vu brijačnicu, kojoj nėga oroslanov.

Svatí sa korbačem.

Vu Springfieldu vu orsagu Ohio, pobešli su od roditeljskog doma dvoje školske dēce, dečak dvanašt ljet star i devojčica 14 ljet. Velika ljubav odtirala ih je vu tudjinu, da tam daleko od oštroće roditeljah, kak i drugi ljudi, stupe vu ženitbu. Nu devojčin otec na hitrom se opametil, da su ovi pobešli, pak se požuril za zaljubljenom parom i dostigel ih na susednoj vahtarnici. Oaud ih je pešice s korbačem tiral vu Springfield, gde je ljudstvo skupljeno po vucilah čekalo čudnovite svate, zaplakane mladence i otca, koji korbačem daje blagoslova. Tak dospeli do devojčikih vrata, đrez koja je otec porinul mladu, a mladoženju sa nekoliko vudarcev poslal je njegovim roditeljem. Za tim se ponizno obrnul k ljudem i izjavil njim je, da je „ceremo- nija zvršena“.

Taine o ženah.

Taine pisec piše od ženah sljedeće: Privučamo se tri tjedna, ljubimo se tri meseca, svadimo se tri ljeta, trudimo se trideset ljet, a dēca poćijamo onda iz nova. — Ako se tvojoj budući čudiš, kak ima ružčaste obraze, modre oči, onda nezaključuj po tom, da je angel, nego da ide ob deveti vuri vu postelju i da vrlo dobro hrani. — Ž-ni izobražaviti razum, davati joj misli i duh, toliko je koliko detetu dati ošter nož. — Ni jednu ženu mužkarec ne razme. Obedva dođu do toga, da se trpe ili podnašaju budi zaradi lėnosti, budi sbog prijateljstva ili iz pukoga saučeca.

Sud o muziki i zeludcu.

Jeden preštimaní oštarjaš vu Nju Jorku, izrazil se o zeludcu i muziki ovak: Čudnovito je, koliki upliv ima muzika na zeludac. Za večeri, kad banda igra Wagnerove komade, iztočim pet put više piva nego navadno. Kad se igraju Mendelsohni komadi, ne ne kupuje nigdo šunke, a kak od nje zaslužim 85 procentih, ne držim vno go do Mendelsohna. I. Strauss je skladatelj, koji je zrok, da se rado pije vino. Slušajuć njegove valcere, razveseliš se pak naru is par flašah dobroga vina.

Sredstvo proti kašlju.

Jeden šaljivi plebanuš vu Bostonu piše, da je najsigurneše vraćto proti kašlju objava zaruka. Ako najmre vu cirkvi za prodećva kašljaju vsi ljudi, prestal bude kašelj, kak plebanuš sa prodekalnice počne obznaujavati

gdo je s kim vu najnovese vřeme zaručen s rėćmi: „jemliem vu sveto hižtvo!“

Promet vu Suezu.

Suezkim prekopom lanjskoga je ljeta vu vsem plovilo 4341 ladja sa 7,695.000 tonah. Prihod je iznosil 71,112.182 franka. Naproti ljetu 1892. ukazuje se za 218 ladjah i za 2,777.000 frankov menje. Oí brodev, koji su prošli kanalom, bilo ih je: 2405 englezkih, 272 prajzki, 196 francezkih, 178 holandezkih, 71 austrijskih, 67 talijanskih, 50 norvežkih, 34 turskih, 29 španjolskih. 24 ruska, 10 portugizkih. Srednje poprečno vřeme, vu kom se ladje prevaljivale put vu kanalu, iznosilo je 10 vur 44 minut, tojest za 22 minute menje od ljeta 1892.

LOTERIJA Buda 1-ga septembra 1894
15 41 82 35 79

Gabona arak. — Cena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.80	—
Zab	Zob	5.60	—
Rozs	HRŽ	4.25	— 4.70
Kukuricza 6	Kuruza stari	6.—	
uj	„ novi		
Arpa	Ječmen	5	— 5.50
Fehér bab uj	Grah beli	7.25	
Sárga „	„ zuti	6.50	
Vegyes „	„ zmėšan	5.75	
Lenmag	Leu	10.	—
Bükköny	Grahorka	6.—	

Nyilttér.*

Selyem hamisitvány Égessünk el egy mintát a venni szándékoltt fekete selyemből s a hamisítás rögön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az élőgetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar ki- alszik, maga után csekély világó-barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónás lesz s könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszáljai a festékanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisitványé nem. — Hennenberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhöz szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből, Svájca címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közlőitekért nem vállal fe-
lelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁD FERENCZ

Arverési hirdelmény.

A perlaki kir. járásbíróság, mint telek- könyvi hatóság által közhírre tétetik, hogy Svenda István alsó-mihályoveczi lakos végrehaj- tatónak Habian György mint Habian Eva hűlye gondnoka vullárlai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 76 frt 66 kr tőke ennek 1893. évi december 12-től járó 6° kamatai, 14 frt. 85 kr. per, 9 frt. 60 kr. kielégi- tési végrehajtás kérelmi s ezennél 8 frt. 65- kran megállapított arverés kérelmi költség be- hajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék, (a perlaki kir. járásbíróság) területéhez tar

tozó. a perlaki 741. sz. tjkvben. A † 1325. hrsz. a. Svenda István (nős Loncsarica Mariával) Svenda Terézia kiskoru és Habian Éva hűlye szoboticzai lakosok tulajdonául felvett ingatlan 12 frt becsértékben az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának a) pontja alapján, az ugyanazon tjkvben A † 1328. hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett ingatlan 24 frt becsértékben az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának a) pontja alapján egészben, ugyanazon tjkvben A † 2329. hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett ingatlan 123 frt becsértékben, az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának a) pontja alapján egészben, az ugyanazon tjkvben A † 2331. hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett ingatlan 114 frt becsértékben az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának a) pontja alapján egészben ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében és pedig az esen ingatlanokra C. 1. a. özv. Svenda Györgyné szül. Horváth Mária lapáthegyi lakos javára bekebelezett özevegyi haszonélvezeti szorgalmi jog épségben hagyásával

1894. évi október hó 1. napjának d. e. 9. órájára

tovább a szoboticzai 17. sz. tjkben A I. 231. hrsz. a. Svenda Teréz kiskoru, Habian Éva hűlye és Poszmándi Lénárd nagykoru nőlen szoboticzai lekosok tulajdonául felvett ingatlan 72 frt. becsértékben az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának a) pontja alapján egészben, a szoboticzai 177. sz. tjkben A † 258. hrsz. a. felvett ingatlanlall tjkben A † 258. hrsz. a. felvett ingatlanlall kiskoru Habian Évát illető $\frac{1}{3}$ része 94 frt becsértékben és pedig a mennyiben ezen ingatlan érte részére C. 4. a. Svenda György javára bekebelezve lévő holtigiani haszonélvezeti szorgalmi jogot megelőző jelzalogos követelések biztosítására azükségesnek mutatkozó 670 frtot a beigért vételár meg nem útné. ez esetben az árverés ezen ingatlanra hatálytalaná "vállik s az ingatlan a szorgalmi jog fentartása nélkül, az alább kitűzött határidőben újabb árverés alá bocsátatik, a szoboticzai 181. sz. tjkben A † 17. hrsz. a. Svenda Teréz kiskoru, Habian Éva kiskoru hűlye és Krcsmár Albert (nős Kossák Katalinnal) tulajdonosául felvett ingatlan, az ehhez tartozó legelő és erdő illetményel 174 frt becsértékben az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának d) pontja alapján egészben, a szoboticzai 182. sz. tjkben A † 179. hrsz. a. felvett ingatlanlall Habian Éva kiskoru hűlyét illető $\frac{1}{3}$ -ad része 87 frt becsértékben a szoboticzai 208. sz. tjkben A † 137 hrsz. a. Svenda Teréz kiskoru, Habian Éva kiskoru hűlye és Svenda Teréz férj. Horváth Jakabné szoboticzai lakosok tulajdonául felvett ingatlan 111 frt becsértékben az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának a) pontja alapján egészben, a szoboticzai 209. sz. tjkvben A † 98. hrsz. a. szoboticzai lakost illető $\frac{1}{3}$ -ad része 73 frt becsértékben Szoboticza község házánál

1894. évi október hó 1. napjának d. u. 3 órájakra

Csaszák József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes részlet után az árverési feltételekben meghatározott helyen s módzatok szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbíró telekkönyvi osztályánál Perlak és Szoboticza község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi június hó 14. napján. 583 1—1

4158. tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árátára végrehajtható, Balics István és neje Zajecz Regina nedeliczi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 238 frt 15 kr. tőkekövetelés és járú-

lékai iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő nedeliczi 159 tk. 169ja. hrsz. a. ingatlan 481 frt; 2093/8. hrsz. a. 45 frt; és 2311. hrsz. a. ingatlan 4 frt kikiáltási árban; továbbá a nedeliczi 586. tk. 518/b1. hrsz. a. ingatlan 416 frt kikiáltási árban az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a feutebb megjelölt ingatlan az

1894. évi szeptember hó 21-én d. e. 10 órakor

a nedeliczi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

K. r. bíróság, mint tkvihatóság.

Csáktornyan, 1894. évi július hó 12-én.

579 1—1

4743 tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Plichta Kázmér és rtsái végrehajtható, Guttmann Józsejné szül. Beil Rozália végrehajtást szenvedő elleni 138 frt 38 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíró) területén lévő a dráva-vásárhelyi 2. sz. tk. 151. hrsz. a. ingatlan és tartozékainak $\frac{1}{3}$ része 522 frt kikiáltási árban az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a feutebb megjelölt ingatlan az

1894. évi szeptember hó 29. tk. napján délelőtti 10 órakor

a dráva-vásárhelyi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1894. augusztus 23-án.

181/94. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró 2015/p. 92. számú végzése által Szinkovits Mátyas végrehajtó javára Pulai Zsigmond élen 51 frt 63 kr. tőke s ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 350 frtra becsült pejs szőrt herült lóbol álló ingóság nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csáktornyan leendő eszközlére

1894. évi szeptember hó 20-ik napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsár alul is készpénz fizetés mellett eladatni fog.

Mindazok, kik elsőbbségi jogot vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Csáktornyan, 1894. évi szept. 1-én.

Molnár

581 1—1

kiküldött bir. végrehajtó.

Ezenem van szerencsém a n. é. Közönséget értesíteni, miszerint tisztelt vevőim óhajának megfelelő, elhatároztam, hogy 47 év óta fennálló s legjobb hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari hangszergyáramat

folyó évi július havától kezdve

zeneműkereskedéssel és kiadással

kapcsolatba hozzam — Zenemű kereskedésemben, — melynek vezetésével egy e téren már 13 éven át üzletvezetői minőségben működött szaklérfiut biztam meg, — raktáron lesznek a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei és ágai.

Kitünő tisztelettel

SCHUNDA V. J.

cs. és kir. hangszergyáros zeneműkereskedő és kiadó

578 1—3

Budapesten, IV. ker., Magyar-utca 18. szám.

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság, mint tki hatóság közhírré teszi, hogy Grész Alajos ügyvéd per laki lakos mint néh. Sárosi László volt csáktornyai ügyvéd irodája részére kirendelt ügygondnok végrehajtatónak Goricsánecz János benkovezi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 17 frt 90 kr. tőke, ennek 1889. évi július 23-tól járó 6 $\frac{1}{2}$ kamatai 6 frt 67 kr. per 4 frt 90 kr. végrehajtás kérelmi. 8 frt 5 krban jelenleg megállapított költség behajtása céljából (a n-kanizsákir. törvszék (perlaki kir. járásbírószék területén levő a benkovecz 232. sz. tjkvben A 4 22. brsz. a. lévő ingatlan Goricsánecz Janost illető $\frac{1}{4}$ -ed része 380 frt becsértékben.

1894. évi szeptember hó 21-én d. e. 10 órakor

Benkovecz községhezánál Grész Alajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozik tartoznak a becsár 10 $\frac{1}{2}$ -át készpénzben vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezébe letenni. Vevő kötele a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetésny kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. bíróság telekkönyvi osztályánál és Benkovecz község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. bíróság mint tki hatóság.

582 1—1

Szafalan és nyomban szárado

Valódi csakis fél és 1 Kilos üveg-palackokban.

határozottan Christoph-féle lakk kérendő.

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Ismeretes, hogy a szobák a mázolás alatt i használatiassanak, mivel a kellenetellen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerülte. Emellett a használati olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapallo-fénylakk,
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót a egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt állítható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

iszta fénylakk (szinezetlen),
mely csupán fényt ad. Különbözik a szobapallo-fénylakk mar bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, onnélfogva nem fűdi el a famasztat.

Postasomag, körülbelül 35 megosztásig. (két köcsőnyesű szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9 $\frac{1}{2}$ márk.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol rakományok vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánzóznak és hamisítják, a sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapallo-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága. F. Berlin.
Zürich.
Csáktornyan :
GRÄNER TESTVÉREKNÉL.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57 $\frac{1}{2}$ sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

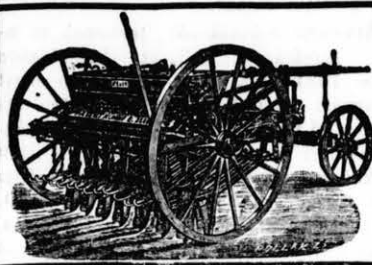
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

szorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb szorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kiténő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle
FÜLLESZTŐK.

Szeleska- és répvágók
stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től
saját ház
VI., Váci-körút 57 $\frac{1}{2}$

Legbiztosabb orvos a kólera, hagymáz, és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés!
Teljesen szagtalan!

ÖNMŰKÖDŐ TÖZEGSZÓRÓ-GLOSETTEK.

Belföldi és külföldi szabádmak i Szobai árnyékszék mindenféle tetszőtő alak ban. Árnyékszék-berendezések, kórházak, lakotnyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Különlegesség:
emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Városi tisztási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetéssel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Az országos közegészségügyi tanács által több ízben ajánlva!!!

Magyar Víz- és Műtrágya- és Jéggyár Rt. (Hatiszabár.)
Igazgatóság: Budapest, IV. Városház-tér 9. (Hatiszabár.)

Kiadó lakás.

Csáktornyan a Széna-té en ifj. Neumann Miksa (előbbi Hochfluss) féle házban egy két szoba, konyha éléskamra stb. álló

utcai lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet a háztulajdonos

Neumann Miksánál
Csáktornyan.

575 3—3

Haszonbéri hirdetésny.

Dráva-Vásárhely község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a dráva-vásárhelyi

Nagyvendéglő

a hozzá tartozó mézártszék és 2 $\frac{1}{2}$ hold szántófölddel együtt

f. évi szeptember hó 17-én d. e. 10 órakor

a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen 250 frt kikiáltási ár mellett 1895 ik évi január 1-től 3 évre haszonbérbe adni fog.

Kelt Dráva-Vásárhelyen, 1894. augusztus 29-én.

577 2 2

Az előljáróság.